

de Bergrede XII
Koster, zijn de deuren dicht?

- * intochtslied 238 (opw)
- * stil gebed
votum en groet

***Onze hulp is in de naam des Heren
die de hemel en de aarde gemaakt heeft,
die trouw is en trouw blijft en niet laat varen het werk van zijn handen.
Genade zij u en vrede van God onze Vader en van onze Here Jezus Christus,
in de gemeenschap van en met de Heilige Geest.***

- * lied 101:1,3 en 4
- * gebed om de Heilige Geest
- * bijbellezingen: N.T. Luc. 14:25-35
Marc. 9:49-50
- * lied 568
- * preek n.a.v. Matt. 5:13
- * gebed/voorbede
- * slotlied 540:1,3 en 4 **collecte**
- * zegenbede
- * vervolg slotlied 540:5

***De genade van onze Here Jezus Christus
en de liefde van God
en de gemeenschap met de Heilige Geest
is met u allen.***

Ik wil de boodschap beginnen met een vraag aan de koster.

'Koster zijn de deuren goed dicht?'

Want de tekst die nu aan de orde komt moeten we namelijk maar binnen kerks houden!

Waarom?

Nou niet alleen omdat de tekst eigenlijk enkel voor de christen bestemd is, maar bovenal omdat ze met het oog op 'buiten' bijzonder negatief geladen is!

En daar komt dan juist met het oog op dat laatste nog bij: stel je voor dat, terwijl die tekst hoewel voor ons christenen bestemd nu niet direct voor ons (in ons, bij ons) realiteit is, dan is het negatieve ervan naar 'buiten' toe helemaal zo schrijnend! Ja, dan kon 'buiten' wel eens met 'binnen' gaan spotten!

Snapt u er al wat van, we hebben immers de tekst gelezen!, of spreek ik (nog) in raadselen?

Dat zou me eigenlijk niet verbazen omdat we in feite *allemaal* - u, jij en ook ik - naar het schijnt in de praktijk maar weinig begrip hebben van het uitermate concrete van dit tekstwoord uitgesproken door Jezus: *Gij zijt het zout der aarde*. Laten we het enkel even daarbij houden, het vervolg van de tekst, zullen we zien, vult zich daarbij vanzelf in! *Gij zijt het zout der aarde*.

De woorden van Jezus zijn altijd zo ontzaglijk geladen dat soms, net als hier, één klein zinnetje een preek in zich is!

Ik bedoel daarmee: waar wij veel woorden nodig hebben om aan te geven waar het omgaat, kon Hij volstaan met één korte zin en daarbij dan nog opgemerkt: *omdat Hij het sprak, kwam het met al zijn inhoudelijke bedoeling over...* Toch geloof ik dat ook nu nog geldt, voor wie waarachtig open wil staan voor zijn Heilige Geest, dat een goed verstaander maar een half woord nodig heeft.

Daarom:

Wie oren heeft om te horen, die hore.

Terwijl, als het gaat om Jezus, de pas gevierde kerst Hem ook nu weer voorstelde als 'kindeke klein en kindeke teer' blijkt Jezus zelf in de vervulling van het doel van zijn komst dat brok zoete romantiek als niet reëel te doorbreken! De mens die Hem zo wil zien - romantisch - tot zelfs in zijn tot zelfs in zijn bediening met als climax Golgotha (en hebben we niet allemaal ergens dat beeld van de Zoon van God: *Hij is toch vanuit liefde van de Vader gekomen? Dús moet het allemaal ook liefelijk zijn*), die mens moet zich in wat Hij als liefde is niet vergissen! Zijn liefde wordt gekenmerkt door realiteitszin, ze is niet blind en houdt niet van 'blind' volgen, getuige Lucas 14:25 en volgend: *Vele scharen reisden met Hem mede....* Wat een egweldig gezicht moet dat zijn geweest, die massa's om Jezus - hoe sereen! Schitterend voor een wandplaat...!

Hoe verbreekt echter het volgende die illusie: *en zich omkerende zeide Hij tot hen: Indiend iemand tot Mij komt en niet haat zijn vader en moeder en vrouw en kinderen en broeders en zusters, ja zelfs zijn eigen leven, die kan mijn discipel niet zijn. Wie niet zijn kruis draagt en achter Mij komt, kan mijn discipel niet zijn....*

=====

Telkens waar de mens het zoete om Jezus heen wil zien, blijkt Hij dat te willen zijn en zien als... zout!

Het nieuwe verbond (zoals de schrijver van de Hebreeënbrief het gebeuren van Pasen omschrijft) - dat bedoelt de gebroken relatie tussen God en mens in én voor Jezus Christus te herstellen - is van God uit, als toch waarachtig liefde en enige weg tot discipelschap, met het Oudtestamentische begrip *zoutverbond* te betitelen. Een begrip dat in het Oosten aangaf: *trouw, eeuwig en eerlijk* - een klare, zuivere verhouding van weerskanten!

Bevestigde de (pas gevierde) komst van Jezus hier op aarde, tot en met de vervulling van zijn bediening, niet dat God trouw wil zijn en is, en eerlijk, en eeuwig? Maar omgekeerd, verwacht Hij dat ook van wie zegt Hem te volgen! Gold dát voor de scharen toen? Geldt dat voor ons nu? Zijn wij waarachtig van onze kant? Eerlijk, trouw? Is er aan ons op-zijn-genadeverbond-ingegaan-zijn niet ingeboet als het gaat om de praktijk van alle dag? Is, met andere woorden, dat verbond ons even onveranderlijk als het Hem is? Van eeuwig waarde?!? Is er nog steeds de eerste liefde, het zout, in onze overgave aan Hem?

Aan elk offer in het Oude Testament diende zout te zijn toegevoegd, wilde het volkomen én Gode aangenaam zijn - beide zijden, God en zijn volk, werden zo aan de waarde van het verbond herinnerd! Wat is is vanuit ons kiezen voor Christus, zegt de Bijbel, noodzakelijk? 'Dat wij', zegt Paulus met een beroep op de barmhartigheden van God, 'ons lichaam stellen tot een *levend, heilig en Gode welgevallig offer*' - dat is onze redelijke eredienst! Ofwel: wat er rederlijkerwijs door God van ons verwacht mag worden...!

Werd een zoutverbond in het Oosten bevestigd door het gezamenlijk eten van brood met zout en een daarop samen drinken, wij gaven in vol een bewust zijn van de inhoud ervan, onszelf in de doop en mogen eten, dankzij het kruisgebeuren, zijn brood, en drinken zijn beker. Kennen wij de waarde(nog)? Zijn wij levend, heilig en Gode welgevallig? Voor Hem wat Hij voor ons wil zijn?

Het hele opmerkelijke is dat als Paulus in Romeinen 12: 1 en volgend spreekt over het 'onze lichamen stellen tot een levend, heilig, Gode welgevallig offer' hij ons 'zo zijn' dan feitelijk tegen dezelfde achtergrond plaatst als Jezus doet in onze tekst en die achtergrond dan even 'negatief' laadt!

'Gij zijt' - dus ieder afzonderlijk. Het is individueel. En het gaat om *hier* en *nu* getuige het 'zijt'. '*Gij zijt het zout der aarde...*', zei Jezus, daarmee aangevend dat er sprake moet zijn van *een niet gelijkvormig zijn aan de wereld*, zoals Paulus vervolgens stelde: *en wordt niet gelijkvormig aan deze wereld*. Tegelijk laat het zien wat de wereld, de aarde, de mens 'buiten' is! Helemaal in het licht van het woord 'zout', lattend op haar functie.

Wat is de primaire functie van zout? De primaire functie van zout is: *bederf weren*. Een secundaire functie is: *smaak geven*, terwijl deze twee functies toch meestal hand in hand gaan. Als Paulus nu met vermaan oproept om niet gelijkvormig aan de wereld te worden en Jezus zegt een zout in de wereld te zijn, welk 'oordeel' wordt er dan over de wereld, de mens 'buiten', uitgesproken? Is er dan over die wereld, de mens buiten God, ook maar iets positiefs te zeggen?

Het is er niet best hè. Zijn we het daar niet allemaal over eens? Er is *grote* nood, behoefte aan vissers van mensen (en dan zitten we bij de startpreek van de serie over de Bergrede!). Het gaat er steeds beroerder niet waar. En we weten dat samen best te plaatsen: het is een niet te loochenen teken van de tijd. Neem slechts één begrip: wetteloosheid. Zoals in de boodschap hiervoor gezegd: verkilling van de liefde. En wat Gods kerk aangaat? Daar is de afval in volle gang!

Als het 'buiten' ergens naar stinkt dan is het naar de dood! Als nooit te voren zien we de realiteit van Romeinen 8, dat de schepping aan de vruchteloosheid is onderworpen en in alle delen zucht! Het kan haast niet slechter: seks, drugs, geweld, bedrog - tot zelfs onder de leidende politici, man, houd er over op! Abortus, euthanasie, goedpraten van homoseksualiteit en ander bizarre seksuele uitingen. Als een modderstroom bij een natuurramp overspoeld het bederf de wereld tot in alle uithoeken. Want waar is het niet, oorlog, vluchtelingen, honger...?

Eigenlijk hoeft je helemaal niet zo ver te gaan. Blijf gewoon maar binnen je eigen kleinere leefwereld. Wat kan daar allemaal niet op door? Wat maken we niet mee op het werk, kantoor, de school tot soms zelfs in je eigen familiekring? Er gebeuren toch zaken waar je een tiental jaren geleden niet bij je zouden opkomen?

Dus we zijn het met Jezus eens, met wat Hij tussen die paar woorden door van de wereld zegt? Het kon niet raker!

Broeders en zusters het is maar goed dat de deuren dicht zijn want ik moet *ons* (ik hoor er net zo goed bij als u) wat heel ergs zeggen, en dan begrijpt u mijn vragen van zoëven, de vragen vanuit: zijn wij... Wat bleek ook weer de primaire functie van zout? Was het niet het weren van bederf? En noemde Jezus niet degene die claimde zijn discipel te zijn 'zout'?

Wat zijn wij?

Weet u wat we zijn? Meesters in het bedenken van oorzaken van alle ellende 'buiten'. Nog vroom op de koop toe. En het allerergste is: we hebben dat meestentijds niet eens door!

'O, tekenen der tijden. 't Ja, de wereld wil God niet hè. Zag ze maar wat wij zagen!
En hier en daar vinden we dan wat activisten: 'Ja we moeten er nodig op uit, evangelisatie is wat nodig is!'

Misschien was het uw gedachte bij het horen en meelesen van de tekst zojuist: 'Hè, eindelijk, lang genoeg gezeten op de berg, nu mogen we de mouwen opstropen...! Een kijken wat hij ervan maakt! Wel, niks meer dan Jezus!

En evenals in de zaligsprekingen bepaalde Jezus de discipelen, daar zittend aan zijn voeten op de berg, niet eerst bij actie, maar bij... z i j n. Alleen daarin zit actie! *Indien nu het zout zijn kracht verliest?*

Indien?

Moeten wij samen niet heel eerlijk vanuit het Woord van Jezus gaan constateren dat het bederf zover is doorgezet en nog steeds doorzet omdat... je durft het haast niet te zeggen, maar is er een andere conclusie mogelijk? De oorzaak van het ongebreidelde voortstromen van de modderstroom van bederf en verderf zal God in Jezus Christus allereerst *ons* - u, jou en mij - aanrekenen! Hij, die met betrekking tot de eindtijd zich afvroeg: *zal ik nog het geloof vinden als ik terugkom?*

Velen van zijn zondag aan zondag onder het Woord geweest, maar het raakt, lijkt wel, nauwelijks het hart - 't zal mijn tijd wel uitduren'. Bij tallozen is niets van geestelijke groei zichtbaar, laat staan van een verlangen daar naar. Maar, wat verschillen wij dan met 'buiten'?

O er is een fundament gelegd, je hebt Jezus in je leven toegelaten - hoeveel jaar ook al weer geleden? Maar, wordt er op dat fundament gebouwd? Bent u geestelijk waarachtig verder gekomen. Functioneert in uw leven het zoutverbond ook van uw kant uit? Misschien was het (onbewust) vanmorgen de bedoeling om net als andere zondagen de dienst na het amen op de zegenbede te verlaten - zonder veranderen....

Ik bid God op ditzelfde ogenblik dat ieders geweten dat zo wilde doorgaan als een niet tot zwijgen brengende echo spreekt: g i j z i j t!

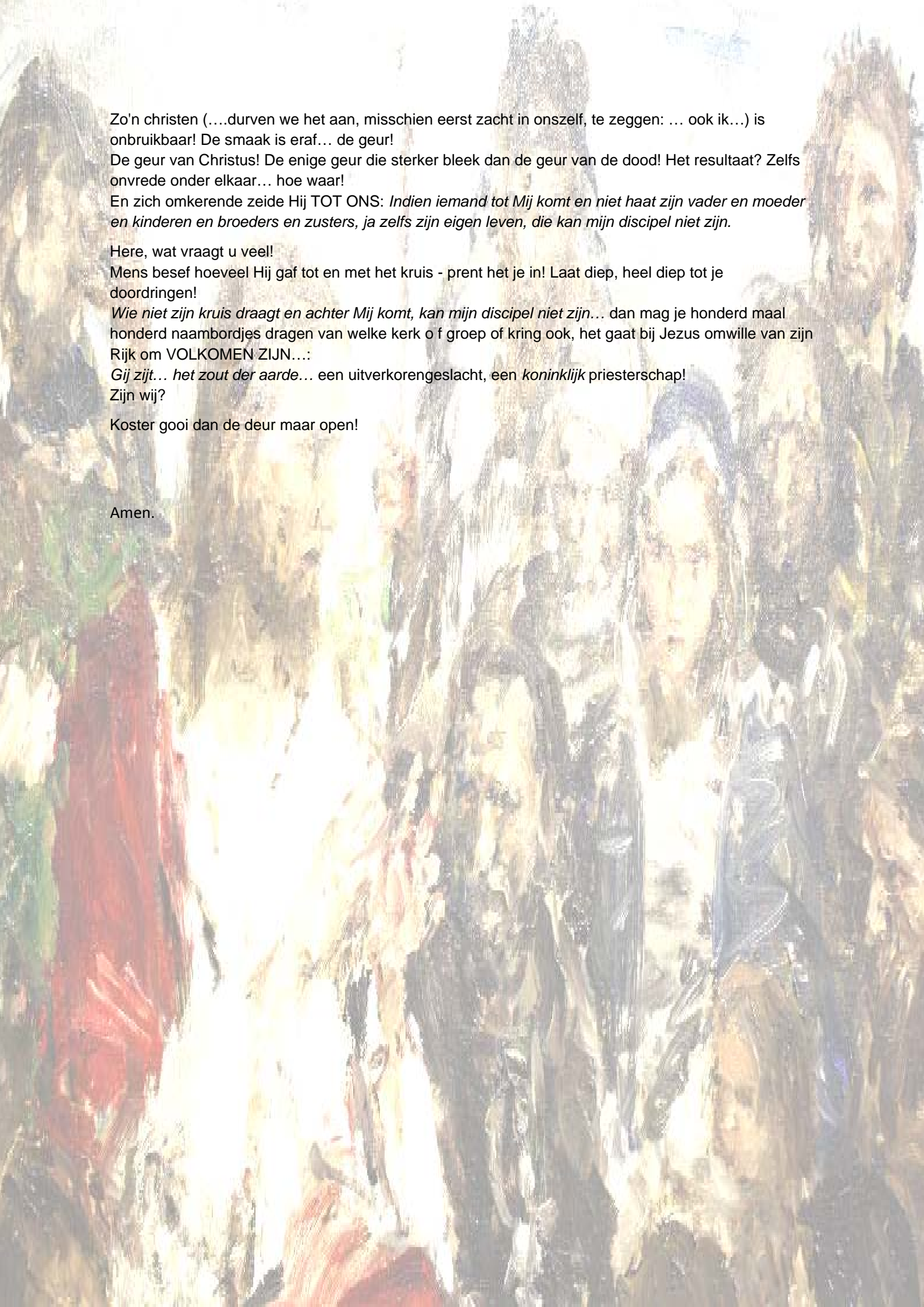
Als Jezus zegt: 'in dien nu het zout zijn kracht verliest', bepaalt Hij ons bij onze persoonlijke verantwoordelijkheid. Tegenover het verliezen van die kracht roept de Bijbel op: *bouwt uzelf op in uw allerheiligst geloof!*

Ieder van ons die daarin faalt, kijkt Jezus op dit moment, zich omkerend aan in het gezicht en Hij spreekt wat Hij sprak tegen de vele scharen - zout, bijtend, máár bedenk, om te zuiveren en om het bederf in *jouw* leven te stoppen (de wereldgelijkvormigheid): *ieder zal met vuur gezouten worden* - met andere woorden, het komt aan het licht wat wij geweest zijn.... Luister naar woorden die teruggrijpen (en vooruitgrijpen!) naar advent (zijn wederkomst): *Want Hij zal als het vuur van de smelter en als het loog van de blekes... Maleachi 3:2. Is er iemand, die op het fundament bouwt met goud, zilver, kostbaar gesteente, hout, hooi, of stro, ieders werk zal aan het licht komen. Want de dag zal het deon blijken omdat Hij met vuur verschijnt, en hoedanig ieders werk is, dat zal het vuur uitmaken. (Indien het zout zijn kracht behouden heeft, de zaligsprekingeneen voor een effect in mijn leven krijgen, oftewel Gods Geest de volle ruimte - het offer gezouten is, levend, heilig, Gode welgevallig.) Indien het werk dat hij erop gebeouwd heeft, standhoudt, zal hij loon ontvangen..., maar indien iemands werk verbrandt, zal hij schade lijden...*

Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt en dat de kracht Gods, zijn Geest in u woont?

Vanuit de vorige boodschap, het slot van de zaligsprekingen: waar begint ook weer het oordeel Gods? Als wij blijken als kinderen van God - als gemeente en persoonlijk - niet meer bederf werend en dus ook smaakmakend te zijn, dan moeten we niet langer meer roepen dat het in de wereld niet deugt, maar zelf tot inkeer en bekering komen, tot berouw!

Als 'buiten', de wereld, ons ziet - en ze ziet ons! Op het werk, de school, *in* de wereld - en wij zijn niet zout, omdat we in onszelf geen zout hebben, dan ziet ze een christen die een toren wilde bouwen maar vergat de kosten te berekenen... het zout op het offer. Met recht kan de wereld dan over en met ons spotten! En niet alleen de wereld, maar ook de vorst der duisternis, want wij meenden met hem tot een treffen te kunnen komen zonder ons zorgen te maken over onze geestelijke sterkte!

Zo'n christen (...durven we het aan, misschien eerst zacht in onszelf, te zeggen: ... ook ik...) is onbruikbaar! De smaak is eraf... de geur!

De geur van Christus! De enige geur die sterker bleek dan de geur van de dood! Het resultaat? Zelfs onvrede onder elkaar... hoe waar!

En zich omkerende zeide Hij TOT ONS: *Indien iemand tot Mij komt en niet haat zijn vader en moeder en kinderen en broeders en zusters, ja zelfs zijn eigen leven, die kan mijn discipel niet zijn.*

Here, wat vraagt u veel!

Mens besef hoeveel Hij gaf tot en met het kruis - prent het je in! Laat diep, heel diep tot je doordringen!

Wie niet zijn kruis draagt en achter Mij komt, kan mijn discipel niet zijn... dan mag je honderd maal honderd naambordjes dragen van welke kerk of groep of kring ook, het gaat bij Jezus omwille van zijn Rijk om VOLKOMEN ZIJN...:

Gij zijt... het zout der aarde... een uitverkorengeslacht, een *koninklijk* priesterschap!
Zijn wij?

Koster gooi dan de deur maar open!

Amen.